

Naručitelj: Međimurska županija

**Završno izvješće o provedenom prethodnom vrednovanju
Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine**

Izvršitelj: Euro ekspertiza j.d.o.o.

Direktorica: Dr.sc. Marijana Sumpor

Stručnjaci:

Dr.sc. Irena Đokić

Dr.sc. Marijana Sumpor

Dr.sc. Katarina Bačić (Inženjerski biro d.o.o.)

Ivan Perić, dipl. ing. (Inženjerski biro d.o.o.)

Mr.sc. Lela Vujanić (Lela Inc.)

Zagreb, 7. srpnja 2022.

Ugovor o pružanju usluge prethodnog vrednovanja Plana razvoja Međimurske županije do 2027. godine. (KLASA: 960-03/21-02/21, URBROJ: 2109/1-01-21-4), te Dodatak Ugovora o jednostavnoj nabavi usluge prethodnog vrednovanja Plana razvoja Međimurske županije do 2027. godine. (KLASA: 960-03/21-02/21, URBROJ: 2109/1-01-21-5)

SADRŽAJ

POPIS SKRAĆENICA	3
POPIS TABLICA	3
1. KRATKI SAŽETAK.....	4
2. UVOD	4
2.1 Svrha izvješća	4
2.2 Struktura izvještaja	5
3. KONTEKST VREDNOVANJA.....	5
3.1 Kratka informacija o Planu razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine: vezane nacionalne politike, društvene i gospodarske potrebe na koje se odnosi Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, utvrđivanje korisnika ili drugih ciljnih skupina	5
3.2 Opis postupka vrednovanja: kratki pregled opisa posla, svrha i djelokrug vrednovanja	6
4. METODOLOŠKI PRISTUP.....	6
4.1 Objašnjenje plana izvedbe vrednovanja i korištenih metoda.....	6
4.2 Evaluacijska pitanja i kriteriji ocjenjivanja	7
4.3 Izvori i tehnika prikupljanja podataka	8
4.4 Tehnike za odgovaranje na evaluacijska pitanja i donošenje zaključaka	8
5. OPIS PLANA RAZVOJA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE, MJERA I PRORAČUNA	8
5.1 Priprema Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine: uključeni sudionici, institucionalni kontekst.....	8
5.2 Oblikovanje Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, opis prioriteta i mjera.....	9
5.3 Intervencijska logika Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine i njegovih ključnih sastavnica	13
5.4 Predviđeni proračun Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine	14
6. ANALIZA I ODGOVORI NA EVALUACIJSKA PITANJA	14
6.1 Analiza i rasprava o pokazateljima ovisno o kriterijima ocjenjivanja i ciljne razine na koje se	14
odnose evaluacijska pitanja te odgovori na evaluacijska pitanja	14
6.2 Analiza i rasprava o kvantitativnim i kvalitativnim podacima iz analize dokumentacije	15
7. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	15
7.1 Usklađenost (koherentnost) između planiranih intervencija i zacrtanih ciljeva; ravnoteža između različitih mjera unutar Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine	15

7.2 Stupanj ostvarivosti posebnih ciljeva Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine i ciljeva postavljenih u povezanim odnosno hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja kojima bi trebala pridonijeti provedba Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine.....	15
7.3 Zaključci i preporuke temeljene na nalazima prethodnog vrednovanja Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, uključujući moguće prijedloge za usvajanje odnosno izmjene dokumenta.....	17
7.3.1. Nalazi i preporuke	17
7.3.2. Zaključak vrednovanja.....	19

POPIS SKRAĆENICA

JLS	Jedinica lokalne samouprave
JP(R)S	Jedinica područne (regionalne) samouprave
JU REDEA	Javna ustanova za razvoj Međimurske županije (REDEA)
MŽ	Međimurska županija
PRMŽ	Plan razvoja Međimurske županije do 2027.

POPIS TABLICA

Tablica 1 Hodogram provedbe aktivnosti tijekom prethodnog vrednovanja.....	7
Tablica 2 Popis posebnih ciljeva i pokazatelja ishoda Plana razvoja Međimurske županije do 2027. povezanih s pokazateljima učinka NRS-a 2030.	10

1. KRATKI SAŽETAK

Nacrt Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine akt je strateškog planiranja visoke kvalitete. U potpunosti je metodološki usklađen, izrađen u skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te preporukama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU. Sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja prilikom provedbe vrednovanja tijekom izrade (prethodnog vrednovanja) primijenjeni su kriteriji *važnosti (relevantnosti)* te *usklađenosti (koherentnosti)*. Kako bi se odgovorilo primjenjuju li se odabrani kriteriji, postavljena su evaluacijska pitanja koja su pomogla u oblikovanju konačnog mišljenja Evaluatora. Tijekom postupka prethodnog vrednovanja izrađeno je Prvo, Drugo i Finalno izvješće o prethodnom vrednovanju. Prvo izvješće sadržavalo je nalaze i preporuke za unaprjeđenje Analize stanja i SWOT analiza. Drugo izvješće odnosilo se na vrednovanje strateškog okvira – prioriteta, posebnih ciljeva i mjera. U trećem izvješću ocijenjen je cjelokupni Plan razvoja Međimurske županije do 2027. te su dane preporuke za unaprjeđenje. Preporuke sadržane u prvom i drugom izvješću su prihvaćene i ugrađene u nacrt PRMŽ, a od Naručitelja se očekuje i prihvaćanje preporuka sadržanih u Finalnom izvješću odnosno davanje odgovarajućih obrazloženja za eventualno neprihvatanje. U postupku izrade PRMŽ kao i provedbe prethodnog vrednovanja ostvarena je izvrsna suradnja s predstavnicima JU REDEA zaduženima za uspješnu provedbu i koordinaciju ovih procesa. Predstavnici REDEA-e pokazali su spremnost za prihvaćanje preporuka u cilju poboljšanja kvalitete procesa i samog dokumenta, jačajući time vlastite kapacitete za strateško planiranje i upravljanje regionalnim razvojem čime je već visoko kvalitetna osnova (prije svega ljudski kapaciteti) dodatno osnažena.

Kako bi se sa sigurnošću moglo odgovoriti jesu li zadovoljeni kriteriji vrednovanja, u izvješćima o vrednovanju nastojali su se dati odgovori na sva postavljena evaluacijska pitanja. Dobiveni odgovori su prema mišljenju Evaluatora zadovoljavajući. Može se zaključiti da nacrt Plana razvoja Međimurske županije do 2027. u potpunosti zadovoljava kriterije važnosti i usklađenosti, ocjenjuje se pozitivnim te ga se po usvajanju preporuka navedenih u finalnom izvješću o prethodnom vrednovanju može poslati u postupak javnog savjetovanja.

2. UVOD

2.1 Svrha izvješća

Svrha izrade Izvješća o prethodnom vrednovanju Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine (PRMŽ) je dati Naručitelju preporuke za unapređenje PRMŽ te procesa strateškog planiranja od strane neovisnih provoditelja vrednovanja tijekom oblikovanja srednjoročnog razvojnog dokumenta. Struktura izvještaja definirana je sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja¹ – u daljnjem tekstu: Pravilnik. Sukladno članku 20. Pravilnika, vrednovanjem tijekom izrade (prethodnim vrednovanjem) osigurava se neovisno stručno mišljenje da je akt strateškog planiranja u što većoj mjeri relevantan i koherentan, a zaključci ovog vrednovanja integriraju se u akte strateškog planiranja tijekom izrade. Sukladno Pravilniku (čl. 20) vrednovanje tijekom izrade usmjereno je prvenstveno na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te pruža relevantnim dionicima prethodnu prosudbu o tome jesu

¹ Narodne novine, br. 66/19.

li akti strateškog planiranja ispravno utvrđeni, je li vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, jesu li očekivani učinci realni i sl. Vrednovanje tijekom izrade pruža potrebnu osnovu za praćenje i buduće vrednovanje, na način da osigurava oblikovanje jasnih i mjerljivih ciljeva te pokazatelja za praćenje ostvarenja ciljeva kao sastavni dio akata strateškog planiranja.

2.2 Struktura izvještaja

Izvještaj je strukturiran temeljem predloška navedenog u Pravilniku. Uz kratki sažetak i uvod, opisan je kontekst vrednovanja, metodološki pristup, ukratko je opisan akt strateškog planiranja koji se vrednuje tijekom provedbe, te se za odgovore na evaluacijska pitanja analiziraju nalazi proizišli iz analize dokumentacije, te sastanaka održanih s predstavnicima Javne ustanove za razvoj Međimurske županije REDEA (JU REDEA) zadužene za izradu PRMŽ. Na kraju izvješća predstavljene su preporuke i zaključci vrednovanja.

3. KONTEKST VREDNOVANJA

3.1 Kratka informacija o Planu razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine: vezane nacionalne politike, društvene i gospodarske potrebe na koje se odnosi Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, utvrđivanje korisnika ili drugih ciljnih skupina

Jedinice područne (regionalne) samouprave (JP(R)S) dužne su sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske² izraditi i usvojiti srednjoročne akte strateškog planiranja, odnosno planove razvoja. S obzirom na rok isteka razdoblja provedbe Razvojne strategije Međimurske županije do 2020. (s produljenjem roka važenja do donošenja Plana razvoja), Međimurska županija je tijekom 2019. godine pokrenula postupak izrade PRMŽ. Tijekom izrade PRMŽ, uzeti su u obzir akti strateškog planiranja višeg reda, te postojeći sektorski i višesektorski akti strateškog planiranja višeg reda. Svrha izrade i provedbe Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine je identifikacija niza mjera koje je potrebno provesti kako bi se postigli razvojni ciljevi županije te koordinirali akteri regionalnog razvoja i aktivnosti koje provode s ciljem poboljšanja stanja u pojedinim područjima razvoja. Provedbom PRMŽ obuhvaćene su različite ciljne skupine: gospodarstvenici, poduzetnici, obrtnici, građani županije, djeca svih uzrasta, djelatnici javnog sektora (u samoupravama i javnim poduzećima), organizacije civilnog društva/nevladine organizacije, poljoprivrednici itd., a predviđenim mjerama očekuje se da će se odgovoriti na njihove prepoznate potrebe te u skladu s potencijalima županije. Na temelju Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske³, donesen je Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja kojim se propisuju načela, kriteriji i standardi provedbe postupka vrednovanja akata strateškog planiranja propisanih Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, a odredbe Pravilnika odnose se i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

² Narodne novine, br. 123/17.

³ Narodne novine, br. 123/17.

3.2 Opis postupka vrednovanja: kratki pregled opisa posla, svrha i djelokrug vrednovanja

Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje) provodi se tijekom izrade akata strateškog planiranja. Sukladno Ugovoru između Naručitelja⁴ i Evaluatora⁵, u okviru usluge prethodnog vrednovanja PRMŽ, predviđeno je obavljanje sljedećih stručnih poslova:

- Sudjelovanje na tematskim radionicama za izradu PRMŽ;
- Provjera metodologije izrade PRMŽ;
- Davanje smjernica Naručitelju i regionalnom koordinatoru zaduženom za izradu PRMŽ prema zakonskim i podzakonskim aktima;
- Sudjelovanje u radu Tima za vrednovanje;
- Izrada prvog i drugog faznog izvješća te završnog izvješća.

Prvo fazno izvješće obuhvaća ocjenu analitičkog dijela Plana razvoja (ocjena stanja, ocjena razvojnih problema, te ocjena SWOT analiza), sukladno analiziranim područjima razvoja. Evaluator je pregledao i komentirao nacrt Analize stanja, identificiranih razvojnih problema i SWOT analize. U trenutku započinjanja postupka prethodnog vrednovanja, radionice na kojima su se raspravljali nalazi SWOT-a su već bile provedene, stoga Evaluator nije imao mogućnost sudjelovanja na istima. Stručnjacima evaluatorskog tima dostavljeni su popisi sudionika SWOT radionica (područja: gospodarstvo,, poljoprivreda i turizam, obrazovanje i tržište rada, zdravstvo, socijalna skrb, sport i kultura, te okoliš, prostor i infrastruktura), te su informirani od strane JU REDEA da su sudionici svojim aktivnim sudjelovanjem doprinijeli kvaliteti analitičkog dijela PRMŽ. Drugo fazno izvješće obuhvaća ocjenu strateških odrednica odnosno strateških ciljeva, prioriteta i mjera⁶, dok se u završnom izvješću sumiraju prethodni nalazi i preporuke te je podloga za izradu sažetka postupka prethodnog vrednovanja koji je sastavni dio Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine.

4. METODOLOŠKI PRISTUP

4.1 Objašnjenje plana izvedbe vrednovanja i korištenih metoda

Plan izvedbe vrednovanja obuhvaća niz koraka te primjenu odgovarajućih metoda vrednovanja tijekom provedbe PRMŽ. Prvo je u suradnji s Naručiteljem izrađen hodogram provedbe aktivnosti postupka prethodnog vrednovanja. Postupkom usuglašavanja odabrani su evaluacijski kriteriji, a Prvo izvješće sadrži i odgovarajuća osnovna evaluacijska pitanja sukladno odabranim kriterijima. U dogovoru s Naručiteljem, osnovna evaluacijska pitanja dopunjena su dodatnima. Zatim je u postupku vrednovanja analizirana raspoloživa dokumentacija, prije svega oni dokumenti koji su izravno vezani za izradu PRMŽ, te pravni akti kojima je definirana izrada PRMŽ i upravljanje njegovom provedbom. Sukladno dogovoru na sastanku održanom u petak, 16. srpnja 2021. s predstavnicima JU REDEA, dogovoren je inicijalni

⁴ Međimurska županija

⁵ Euro ekspertiza j.d.o.o. (tim stručnjaka)

⁶ Sukladno Ugovoru s Naručiteljem drugo fazno izvješće obuhvaća i ocjenu vizije i financijskog okvira, međutim ti dijelovi nisu bili izrađeni u trenutku pripreme drugog faznog izvješća pa slijedom toga nisu niti ocijenjeni. U travnju 2022. godine Evaluator je dostavio komentare na Prilog 1 - Prijedlog pokazatelja ishoda, polaznih i ciljanih vrijednosti i ukupnog procijenjenog troška provedbe posebnog cilja. Komentari su sadržavali preporuke za unaprjeđenje predloženih pokazatelja ishoda, polaznih i ciljanih vrijednosti te ukupnog procijenjenog troška provedbe posebnih ciljeva te su isti ugrađeni u nacrt PRMŽ-a.

hodogram provedbe aktivnosti tijekom prethodnog vrednovanja, koji se iz objektivnih razloga tijekom provedbe prilagođavao trenutnim okolnostima. Konačni hodogram naveden je u Tablici 1 u nastavku.

Tablica 1 Hodogram provedbe aktivnosti tijekom prethodnog vrednovanja

Red. br.	Aktivnost	Rok
1.	Izrada prvog faznog izvješća	26.7.2021.
2.	Revizija dokumenta od strane Naručitelja	6.8.2021.
3.	1. sastanak Odbora za vrednovanje	30.8.2021.
4.	Izrada drugog faznog izvješća	29.11.2021.
5.	Revizija dokumenta od strane Naručitelja	3.12.2021.
6.	2. sastanak Odbora za vrednovanje	20.12.2021.
7.	Izrada nacrt finalnog izvješća	4.7.2022.
8.	3. sastanak Odbora za vrednovanje	5.7.2022.
9.	Revizija dokumenta od strane Naručitelja	7.7.2022.
10.	Izrada finalnog izvješća	7.7.2022.
11.	Sudjelovanje na tematskim radionicama	
12.	Sudjelovanje u radu Tima za vrednovanje	

Izvor: izrada autora.

Predloženi terminski plan je okvirni. Obzirom na novonastale promjene u Međimurskoj županiji tijekom rujna i listopada 2021. godine, hodogram se u dogovoru s Naručiteljem odgovarajuće prilagodio, u cilju osiguranja kvalitete PRMŽ i procesa planiranja, te obzirom na druge okolnosti koje utječu na izradu PRMŽ i usvajanje dokumenta od strane Međimurske županije. U izvedbi vrednovanja tijekom izrade, za potrebe izrade prvog faznog izvješća stručni tim Evaluatora je analizirao izrađenu dokumentaciju izrađenu prema fazama te dao preporuke sukladno zahtjevima postupka vrednovanja. Za potrebe izrade drugog faznog izvješća Evaluator je ocijenio prijedloge prioriteta javnih politika, posebnih ciljeva i mjera te dao preporuke za unaprjeđenje koje su prihvaćene u nacrtu Plana razvoja MŽ.

4.2 Evaluacijska pitanja i kriteriji ocjenjivanja

Obzirom da se provodi vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje), u ovom postupku moguće je sukladno Pravilniku primijeniti sljedeće kriterije: *važnost (relevantnost)* te *usklađenost (koherentnost)*. Kako bi se odgovorilo primjenjuju li se odabrani kriteriji, postavljena su sljedeća evaluacijska pitanja koja su usuglašena s Naručiteljem:

- Za kriterij ocjenjivanja *Važnost (relevantnost)*:
 - Jesu li ciljevi i prioriteti PRMŽ utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima?
 - Do koje mjere su ciljevi opravdani u odnosu na potrebe?
- Za kriterij *Usklađenost (koherentnost)*:
 - Da li je PRMŽ-om osigurana unutarnja i vanjska usklađenost, odnosno logika strategije?
 - Jesu li odabrani prioriteti i mjere komplementarni i povezani?
 - Je li PRMŽ u skladu s relevantnim nacionalnim dokumentima? Je li vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, jesu li očekivani učinci realni i sl.? Je li PRMŽ usklađen s ciljevima drugih javnih intervencija koje su s njim povezane?
 - Jesu li usklađeni ciljevi PRMŽ, postoji li jasna hijerarhija ciljeva, pri čemu hijerarhijski niži ciljevi logično doprinose ostvarenju viših ciljeva?

Vrednovanje tijekom izrade pruža potrebnu osnovu za praćenje i buduće vrednovanje, na način da osigurava oblikovanje jasnih i mjerljivih ciljeva te pokazatelja za praćenje ostvarenja ciljeva kao sastavnog dijela akata strateškog planiranja.

4.3 Izvori i tehnika prikupljanja podataka

Vrednovanje tijekom izrade analitičkog dijela dokumenta podrazumijeva osvrt na analizu svih područja razvoja obuhvaćenih PRMŽ te SWOT analizu. Unaprjeđenjem analitičkog dijela dokumenta, temeljenih na preporukama Evaluatora, dobivena je valjana osnova za izradu strateškog okvira. Strateškim okvirom obuhvaćeni su prioriteti javnih politika, posebni ciljevi i mjere. U dijelu postupka vrednovanja koji se odnosi na izradu 1.-og faznog izvješća detaljno je pregledana sva dokumentacija koja je zatražena i dostavljena od strane JU REDEA, te je dubinski propitana kvaliteta i ispravnost provedene analize. Na isti način pristupilo se procjeni postavljenog strateškog okvira, te propitivanju logike intervencije koja je zamišljena provedbom PRMŽ. Vrednovanjem tijekom izrade te unaprjeđenjem PRMŽ, stvara se osnova potrebna za praćenje i buduće vrednovanje, osiguravanjem oblikovanja jasnih i mjerljivih ciljeva te pokazatelja za praćenje ostvarenja ciljeva.

Dokumentacija koja je tijekom procesa prethodnog vrednovanja korištena i analizirana obuhvaća sljedeće:

- Analiza stanja, uključujući SWOT analize prema područjima razvoja
- Strateški okvir (odnosi se na prioritete javnih politika, posebnih ciljeva i mjera, viziju razvoja MŽ)
- Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja važnih za razvoj JLP(R)S-a s naznačenim ključnim koracima i rokovima u provedbi
- Indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu posebnih ciljeva planova razvoja
- Okvir za praćenje i vrednovanje (uključujući pokazatelje ishoda na razini posebnog cilja)
- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, 123/17)
- Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (Narodne novine, 66/19)

4.4 Tehnike za odgovaranje na evaluacijska pitanja i donošenje zaključaka

Kako bi se odgovorilo na pitanja vezana uz relevantnost i koherentnost koriste se sve metode kvalitativne analize pomoću kojih se tijekom vrednovanja propituje jesu li na temelju prikupljenih i analiziranih podataka i informacija tijekom izrade PRMŽ ispravno identificirani problemi i potrebe te potencijali kojima županija raspolaže kako bi se odgovaranjem na uočene probleme i potrebe ostvario razvojni napredak. Usklađenost se propituje analizom dokumenata vezanih uz PRMŽ.

5. OPIS PLANA RAZVOJA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE DO 2027. GODINE, MJERA I PRORAČUNA

5.1 Priprema Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine: uključeni sudionici, institucionalni kontekst

Skupština Međimurske županije donijela je 12. prosinca 2019. godine Odluku o pokretanju postupka izrade PRMŽ. Sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike

Hrvatske⁷, jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su izraditi i na županijskoj skupštini donijeti srednjoročni akt strateškog planiranja, odnosno plan razvoja uz prethodno pribavljeno mišljenje partnerskog vijeća. JU REDEA kao regionalni koordinatorski tijelo za strateško planiranje zadužena je za izradu PRMŽ te samostalno izrađuje PRMŽ. Sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja⁸, za potrebe izrade i donošenja PRMŽ, dana 30. srpnja 2021. donesene su Odluke o osnivanju i imenovanju članova Tima za vrednovanje⁹ i Odbora za vrednovanje¹⁰, a istog dana uspostavljeno je i Partnersko vijeće za potrebe izrade PRMŽ. U proces izrade uključena su nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavnici gospodarskih udruženja i socijalnih partnera, akademska i znanstvena zajednica, organizacije civilnoga društva te zainteresirana javnost (kroz postupak e-savjetovanja). Po izradi analitičke podloge te izrade 1.-og faznog izvješća, 30. kolovoza 2021. održan je 1. sastanak Odbora za vrednovanje na kojem su predstavljeni rezultati prethodnog vrednovanja te dogovoreni daljnji koraci izrade. Po izradi nacrtu strateškog okvira te 2.-og faznog izvješća, 20. prosinca 2021. održan je 2. sastanak Odbora za vrednovanje na kojem su predstavljeni nalazi vrednovanja strateškog okvira. Po izradi i predaji nacrtu finalnog izvješća, 5. srpnja 2022. održan je 3. sastanak Odbora za vrednovanja.

5.2 Oblikovanje Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, opis prioriteta i mjera

Slijedeći Upute za izradu planova razvoja lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju analitičkih podloga te SWOT analize, pristupilo se izradi strateškog okvira. Prva inačica strateškog okvira¹¹ revidirana je sukladno preporukama Evaluatora i to najviše u dijelu objedinjavanja posebnih ciljeva gdje je to bilo moguće, odnosno njihova razdvajanja kako bi se postigla usklađenost ciljeva s hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja. Sukladno preporukama Evaluatora strateški okvir sastoji se od ukupno tri prioriteta javne politike te 13 posebnih ciljeva. U Tablici 2 u nastavku uz navedene prioritete javnih politika i posebne ciljeve, navedeni su pokazatelji ishoda (s početnim i ciljanim vrijednostima) te doprinos pokazateljima učinka Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.

⁷ Narodne novine, br. 123/17

⁸ Narodne novine, br. 66/19

⁹ Odluka o osnivanju i imenovanju članova Tima za vrednovanje Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine (KLASA: 302-01/21-02/5, URBROJ: 2109/1-01-21-1).

¹⁰ Odluka o osnivanju i imenovanju članova Odbora za vrednovanje Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine (KLASA: 302-01/21-02/7, URBROJ: 2109/1-01-21-1).

¹¹ Datira iz kolovoza 2021.

Tablica 2 Popis posebnih ciljeva i pokazatelja ishoda Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine povezanih s pokazateljima učinka NRS-a 2030.

Prioritet javne politike – Održivi razvoj				
Posebni cilj 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo	BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	OI.02.1.31 Udio zaposlenih u mikro, malim i srednjim poduzećima u ukupnom broju zaposlenih	80%	85 %
		OI.02.4.01 Saldo robne razmjene	120.421.000,00 EUR	125.000.000,00 EUR
		OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	4.738	5.150
Posebni cilj 2. Suvremeno i otporno biogospodarstvo				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 9 Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	Produktivnost rada u poljoprivredi	OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	4.738	5.150
Posebni cilj 3. Održiv, inovativan i otporan turizam				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo	Indeks globalne konkurentnosti (GCI)	OI.02.8.01 Dolasci u turističke smještajne objekte	64.051	110.000
		OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	144.061	250.000
Posebni cilj 4. Kvalitetno i suvremeno obrazovanje				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 2 Obrazovani i zaposleni ljudi	Stopa zaposlenosti (dobna skupina 20 - 64 godine)	OI.02.2.59 Udio učenika korisnika centara	0	7,0 %

		kompetencija, u ukupnom broju učenika		
		OI.02.2.24 Postotak osoba koji je završio diplomski studij od ukupnog broja upisanih	22 %	24 %
Prioritet javne politike – Zdravo, uključivo i otporno društvo				
Posebni cilj 5. Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život	Indeks globalne konkurentnosti (GCI)	OI.02.5.18 Broj bolničkih kreveta na 1000 stanovnika	294	329
		OI.02.3.63 Rashodi za socijalnu zaštitu JLP(R)S, po stanovniku	208,88 kn	200,00 kn
Posebni cilj 6. Bogat i uključiv društveni život				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život	Očekivani broj godina zdravog života	OI.02.05.48 Rashodi za sport JLP(R)S, po stanovniku	22,52 kn	53,00 kn
		OI.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	235,00 kn	240,00 kn
Posebni cilj 7. Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 7 Sigurnost za stabilan razvoj	BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	OI.02.10.34 Rashodi za civilnu zaštitu, po stanovniku	9,54 kn	10,02 kn
Posebni cilj 8. Dobro upravljanje u javnom sektoru				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 11 Digitalna tranzicija društva i gospodarstva	DESI indeks gospodarske i društvene	OI.02.14.54 Ukupni proračunski prihodi poslovanja JLP(R)S,	518,12 kn (2021.)	569,94 kn (2027.)

	digitalizacije	po stanovniku		
		OI.02.14.55 Ugovorena sredstva fondova EU u BDP -u županije	2,44 %	2,93 %
Prioritet javne politike – Zeleno i digitalno Međimurje				
Posebni cilj 9. Održivo korištenje prirode i okoliša				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Stopa recikliranja komunalnog otpada	OI.02.6.61 Površina održanih biološki vrijednih staništa	409 ha (2021.)	469 ha (2027.)
		OI.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša po području županije, po stan.	54,94 kn (2021.)	60,44 kn (2027.)
Posebni cilj 10. Energetska učinkovitost i korištenje OIE				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	OI.02.6.38 Potrošnja finalne energije	29.722.535,21 kWh	28.341.630,72 kWh
		OI.02.6.39 Finalna potrošnja energije u kućanstvima po stanovniku	3.873,159 kWh	3.778,468 kWh
Posebni cilj 11. Razvijena komunalna infrastruktura				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Emisije stakleničkih plinova	OI.02.6.64 Sakupljena količina odvojenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge	29.724 t (2020.)	35.668 t (2027.)
		OI.02.6.35. Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu	39.441 (2019.)	44.169 (2027.)
Posebni cilj 12. Savremena prometna infrastruktura				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:

SC 10 Održiva mobilnost	Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponentna „Infrastruktura”	OI.02.11.14. Duljina ostalih cesta prema kategorijama cesta	588,2 km (2019.)	600 km (2027.)
		OI.02.11.29. Cestovni promet prema vrsti vozila	807 km (2019.)	820 km (2027.)
Posebni cilj 13. Kvalitetan urbani i ruralni prostor				
STRATEŠKI CILJ NRS-A 2030.	POKAZATELJ UČINKA NRS-A 2030.	POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST:	CILJANA VRIJEDNOST:
SC 12 Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima	Razlika u regionalnom BDP-u po stanovniku (omjer BDP-a po stanovniku ZG (najrazvijenija županija) u odnosu na VPŽ (najmanje razvijena županija)	OI.02.7.05 Kućanstva sa širokopojasnim pristupom	21.918 (2020.)	23.671 (2027.)
		OI.02.11.44. Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	19 (2021.)	31 (2027.)

Za svaki poseban cilj utvrđen je niz mjera kojima se namjerava ostvariti. Komentari i preporuke Evaluatora na prijedlog mjera sadržanih u prvoj inačici strateškog okvira odnosile su se uglavnom na sljedeće:

- bolja prilagodba mjera određenom posebnom cilju,
- objedinjavanje odnosno razdvajanje mjera u odnosu na potrebe praćenja i izvještavanja,
- uključivanje ili izostavljanje prijedloga sadržaja u okviru pojedine mjere,
- te korekcije semantičke prirode kako bi formulacije pružale što kvalitetniju informaciju o samom sadržaju mjere.

Preporuke Evaluatora koje su se odnosile na utvrđivanje prioriteta javnih politika, unaprjeđenje iskaza posebnih ciljeva te formulacije mjera, uvažene su i vidljive u nacrtu Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine.

5.3 Intervencijska logika Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine i njegovih ključnih sastavnica

Analiza stanja obuhvatila je ključna područja razvoja Međimurske županije. Preporuke sadržane u 1. faznom izvješću prethodnog vrednovanja ugrađene su u konačnu inačicu analize stanja. Obuhvat podataka, identificirani razvojni problemi te nalazi u SWOT analizi čine dobru podlogu za izradu strateškog okvira. Predloženi strateški okvir jasno ocrtava prioritete javnih politika sukladno analiziranim područjima. U okviru svakog prioriteta javne politike identificirani su posebni ciljevi kao i odgovarajuće mjere kojima će se nastojati ostvariti ciljevi. U suradnji s dionicima identificirani su projekti od strateškog značaja od važnosti za razvoj Međimurske županije. Vizija razvoja Međimurske županije je odgovarajuće postavljena, a odabranim projektima od strateškog značaja i mjerama moguće ju je postići u za to predviđenom razdoblju. Na razini PRMŽ logika intervencije je jasno postavljena. Ostvarenje zacrtanih

mjera i realizacija projekata će uvelike ovisiti o institucionalnim kapacitetima provoditelja i partnera u provedbi, financijskom okviru kao i stabilnosti regulatornih uvjeta potrebnih za neometanu provedbu PRMŽ.

5.4 Predviđeni proračun Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine

PRMŽ sadrži financijski okvir u kojem su navedene procijenjene vrijednosti provedbe svakog pojedinog posebnog cilja. Ukupna vrijednost realizacije Plana razvoja s financijskim pretpostavkama indikativno iznosi 5.209.379.790,81 kn. Procijenjene vrijednosti temelje se na proračunu MŽ te informacijama sadržanim u razrađenim mjerama Provedbenog programa. Osim proračuna Međimurske županije, kao podloga za izračun procijenjenih vrijednosti koristili su se i proračuni JLS-ova na području MŽ. Obzirom da se radi o značajnom iznosu, u provedbi PRMŽ uvelike se očekuje financiranje i/ili su-financiranje s nacionalne razine, putem EU fondova, domaćih i međunarodnih financijskih institucija, privatnog sektora i drugih izvora. Uočavanje mogućnosti (su)financiranja od osobite je važnosti za pravovremenu pripremu i provedbu projekata od strateškog značaja koji u određenom dijelu ovise o ne-županijskim sredstvima. REDEA posjeduje dugogodišnje iskustvo u pripremi i provedbi strateških planskih dokumenata pa je financijski okvir rezultat višegodišnje prakse planiranja sredstava za provedbu, uzimanja u obzir novog zakonodavnog okvira za strateško planiranje te svih, u trenutku izrade PRMŽ, dostupnih informacija vezanih za troškove provedbe mjera i projekata od strateškog značaja. Obzirom na trenutne globalizacijske procese i neizvjesnost u pogledu planiranja i financiranja provedbe, bit će potrebno redovito revidirati financijski okvir (osobito nakon prve godine provedbe, a kasnije ovisno o kretanjima u gospodarstvu, promjenama na domaćem i stranom tržištu itd.) kako bi što vjernije odražavao stvarno stanje i promjene koje će zasigurno utjecati na vrijednost (u financijskom smislu) provedbe PRMŽ.

6. ANALIZA I ODGOVORI NA EVALUACIJSKA PITANJA

6.1 Analiza i rasprava o pokazateljima ovisno o kriterijima ocjenjivanja i ciljne razine na koje se odnose evaluacijska pitanja te odgovori na evaluacijska pitanja

U prethodnom vrednovanju PRMŽ primijenili su se kriteriji *važnosti (relevantnost)* te *usklađenosti (koherentnosti)*. Uvidom u analitičke podloge izrađene za potrebe PRMŽ, može se zaključiti da su prioriteti i ciljevi PRMŽ utemeljeni na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima županije. Jasno su identificirani razvojni problemi i potrebe, a postavljeni ciljevi opravdani su u odnosu na potrebe. Ciljevima su obuhvaćene dimenzije razvoja relevantne za područje Međimurske županije.

Prilikom ocjene kriterija *usklađenosti (koherentnost)* može se zaključiti da je osigurana unutarnja i vanjska usklađenost. Vanjska usklađenost se prvenstveno odnosi na usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. godine – NRS 2030. Uz Nacionalnu razvojnu strategiju RH do 2030. godine, PRMŽ je u skladu i s ostalim relevantnim nacionalnim dokumentima (više o tome u potpoglavlju 7.2). U PRMŽ je jasno vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, a očekivani učinci provedbe PRMŽ su realni. Identificirani su odgovarajući prioriteti javnih politika unutar kojih su definirani posebni ciljevi.

Novim sustavom strateškog planiranja razvojni smjerovi i strateški ciljevi definirani su u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine pa je time najviša hijerarhijska razina ciljeva

zadana. Prilikom oblikovanja strateškog okvira PRMŽ vodilo se računa o usklađivanju prioriteta javnih politika i posebnih ciljeva PRMŽ. Niži ciljevi oblikovani su na način da doprinose ostvarenju viših ciljeva, pri čemu više posebnih ciljeva doprinosi samo jednom strateškom cilju radi jednostavnijeg i kvalitetnijeg praćenja provedbe, potom analize dobivenih rezultata i donošenja relevantnih zaključaka za novi ciklus planiranja.

6.2 Analiza i rasprava o kvantitativnim i kvalitativnim podacima iz analize dokumentacije

Postupak prethodnog vrednovanja PRMŽ podrazumijevao je pregled postojeće dokumentacije, uočavanja manjkavosti izrađenih materijala (sukladno zakonodavnom okviru kojim se uređuje donošenje akata strateškog planiranja) te davanja preporuka za unaprjeđenje. U okviru ovog procesa nisu se koristile napredne tehnike prikupljanja, obrade i analize podataka već se koristio postojeći materijal koji se vrednovao temeljem poznavanja metodologije izrade planova razvoja, iskustva u izradi sličnih akata strateškog planiranja ili obavljenih prethodnih vrednovanja. Dostavljena dokumentacija kvalitetno je izrađena, pri čemu Naručitelj pokazuje visoku razinu znanja i vještina u izradi sličnih dokumenata. Komentari i preporuke su uvažene, a time unaprijeđena dokumentacija.

7. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

7.1 Usklađenost (koherentnost) između planiranih intervencija i zacrtanih ciljeva; ravnoteža između različitih mjera unutar Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine

Postoji jasna povezanost između planiranih intervencija i zacrtanih ciljeva. Intervencije proizlaze kao odgovor na uočene probleme, odnosno nalaze SWOT analize bilo da se radi o snagama, slabostima, prilikama i prijetnjama. Odabir mjera unutar PRMŽ je uravnotežen, mjere kojima će se nastojati ostvariti posebni ciljevi komplementarne su i povezane, gdje god je takav odnos bilo moguće uspostaviti. Ovisno o sadržajnom obuhvatu posebnog cilja, za svaki navedeni cilj odabrane su dvije do pet mjera. Pojedine mjere su prirodni slijed prethodno pokrenutih mjera i nastavljaju se uz manje ili veće preinake, dok je dio mjera rezultat promišljanja usmjerenog na budućnost uzimajući u obzir nove trendove, potrebe i potencijale MŽ. PRMŽ je dodatno usklađen i s ciljevima drugih javnih intervencija koje su s njim povezane. Ovo je primjerice vidljivo u popisu projekata od strateškog značaja kod kojih su navedene aktivnosti koje su već provedene, trenutno se provode ili koje se namjeravaju provoditi, nisu u izravnoj ingerenciji MŽ, ali su od značaja za razvoj područja MŽ.

7.2 Stupanj ostvarivosti posebnih ciljeva Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine i ciljeva postavljenih u povezanim odnosno hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja kojima bi trebala pridonijeti provedba Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine

Posebni ciljevi definirani u strateškom okviru postavljeni su na način da doprinose ostvarenju strateških ciljeva definiranih u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. godine. Jedan ili više posebnih ciljeva doprinose jednom strateškom cilju. Doprinos posebnih ciljeva strateškim ciljevima NRS 2030 iskazan je na sljedeći način:

- U okviru Prioriteta javne politike „ODRŽIVI RAZVOJ“, provedbom:

- Posebnog cilja 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo i posebnog cilja 3 Održiv, inovativan i otporan turizam doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 1** Održivo gospodarstvo i društvo;
- Posebnog cilja 2 Suvremeno i otporno biogospodarstvo doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 9** Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva;
- Posebnog cilja 4 Kvalitetno i suvremeno obrazovanje doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 2** Obrazovani i zaposleni ljudi.
- U okviru prioriteta javne politike „ZDRAVO, UKLJUČIVO I OTPORNO DRUŠTVO“ provedbom:
 - Posebnog cilja 5 Učinkovita i dostupna zdravstvena i socijalna skrb te posebnog cilja 6 Bogat i uključiv društveni život doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 5** Zdrav, aktivan i kvalitetan život;
 - Posebnog cilja 7 Unaprijeđen sustav upravljanja rizicima doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 3** Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom;
 - Posebnog cilja 8 Dobro upravljanje u javnom sektoru doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 7** Sigurnost za stabilan razvoj.
- U okviru Prioriteta javne politike „ZELENO I DIGITALNO MEĐIMURJE“ provedbom:
 - Posebnog cilja 9 Održivo korištenje prirode i okoliša, posebnog cilja 10 Energetska učinkovitost i korištenje OIE te posebnog cilja 11 Razvijena komunalna infrastruktura doprinosi se **ostvarenju strateškog cilja 8** Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost;
 - Posebnog cilja 12 Suvremena prometna infrastruktura doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 10** Održiva mobilnost;
 - Posebnog cilja 13 Kvalitetan urbani i ruralni prostor doprinosi se ostvarenju **strateškog cilja 13** Jačanje regionalne konkurentnosti.

Osim povezanosti s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030. godine, pri izradi PRMŽ, vodilo se računa i o usklađenosti s ostalim hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja poput Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine, Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine, Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, Strategijom niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, Planom upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. godine, Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine, Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu, Strategijom Europske unije za bioraznolikost do 2030., Europskim zelenim planom te drugim sektorskim dokumentima i višegodišnjim planovima. Ujedno je usklađen i s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021.-2026. PRMŽ je također usklađen i s Prostornim planom Međimurske županije te pripadajućim prostornim planovima jedinica lokalne samouprave.

Obzirom da su posebni ciljevi vrlo jasno postavljeni, razrađeni na skup mjera koje su realne i provedive, te su jasno navedeni i primjereno odabrani pokazatelji ishoda za praćenje uspješnosti provedbe posebnih ciljeva (koji su odabrani iz Biblioteke pokazatelja), opravdano je očekivati da će njihova provedba doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije 2030. kao i ostvarenju ciljeva ostalih akata strateškog planiranja te hijerarhijski viših akata strateškog planiranja. U finalnoj verziji nacrtu Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine jasno je opisan okvir za

praćenje i vrednovanje, uloge i odgovornosti tijela zaduženih za praćenje provedbe te dinamika izvještavanja o provedbi. Detaljno je opisano na koji način je predviđeno vrednovanje PRMŽ tijekom izrade, provedbe te po završetku. Daljnje aktivnosti vezane za praćenje podrazumijevaju izradu operativnih dokumenata (npr. jednogodišnjih akcijskih planova ili sl. operativnih dokumenata) kao korisnog alata u planiranju, provedbi i praćenju provedbe na razini pojedine mjere, projekta i aktivnosti.

7.3 Zaključci i preporuke temeljene na nalazima prethodnog vrednovanja Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, uključujući moguće prijedloge za usvajanje odnosno izmjene dokumenta

7.3.1. Nalazi i preporuke

U prvoj fazi provedbe prethodnog vrednovanja, pregledani su i komentirani sljedeći dokumenti:

- Analiza stanja Međimurske županije (Radni dokument za 1. radionicu radne skupine za izradu Plana razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine, 24. veljače 2021.), te
- SWOT analize iz sljedećih područja: Društvo, Gospodarstvo, Okoliš, prostor, infrastruktura, Poljoprivreda i Turizam (pojedini dokumenti sadržavali su osim SWOT analize i popis problema).

Sukladno preporukama Evaluatora sadržanima u Prvom faznom izvješću, izvršene su izmjene i dopune dokumenta Analiza stanja te je izrađena konačna inačica Analize stanja koja je bila temelj za izradu sažetka analize stanja kao sastavnog dijela Plana razvoja.

Drugo fazno izvješće odnosi se na vrednovanje strateškog okvira. U nastavku su sažeti nalazi vrednovanja strateškog okvira:

Ključni nalazi:

- strateškim okvirom dobro su obuhvaćeni relevantni prioriteti javnih politika, posebni ciljevi te mjere;
- posebni ciljevi su sukladno komentarima dodatno kvalitetnije formulirani radi lakšeg praćenja njihove provedbe i jasnije poveznice prema hijerarhijski višim strateškim planskim aktima i drugim planskim dokumentima;
- obzirom na raznovrsnost problema i potreba s kojima se županija suočava, generiran je niz šarolikih, ali potrebnih i kad god je to bilo moguće komplementarnih mjera;
- JU REDEA raspolaže snažnim institucionalnim kapacitetom za izradu Plana razvoja te uočavanja smjerova razvoja kojima Županija treba ići što se ogleda u visokoj kvaliteti nacrtu svih dostavljenih dokumenata, kvalitetnim i konstruktivnim diskusijama koje su odvijale između predstavnika JU REDEA-e i Evaluatora tijekom izrade PRMŽ te spremnosti predstavnika JU REDEA za unaprjeđenje vlastitih kapaciteta, procesa kao i samog dokumenta u cilju postizanja njegove maksimalne kvalitete.

Finalno izvješće o provedenom prethodnom vrednovanju odnosi se na pregled i ocjenu cjelovitog nacrtu Plana razvoja MŽ te posebno ocjene onih elemenata koji nisu ocijenjeni u prvom i drugom izvješću. Nalazi i preporuke proizišle iz ove posljednje faze vrednovanja nalaze se u nastavku:

- Nalaz: U prethodno ocijenjenim dokumentima nije bila navedena vizija razvoja Međimurske županije. U nacrtu PRMŽ jasno je istaknuta vizija razvoja Međimurske županije kao „Županije mogućnosti“ koja je jednostavna, dovoljno široka, ne ograničava se te može „ugostiti“ različite trendove u budućnosti, koji u ovom trenutku još nisu niti poznati. S druge strane, ovako sročena

vizija može biti primjenjiva na bilo koju županiju pa se ni po čemu ne može zaključiti da se radi baš o Međimurskoj županiji (a ne o nekoj drugoj).

Preporuka: Dodati Međimurska županija – Županija mogućnosti ili formulirati na neki drugi način kojim će se pojačati prepoznatljivost Međimurske županije u samoj viziji (npr. Međimurska županija - Zelena i digitalna županija mogućnosti).

U finalnoj verziji nacrtu PRMŽ prihvaćena je preporuka Evaluatora za boljom formulacijom vizije. Nova vizija glasi Međimurska županija – županija mogućnosti, a viziji je dodan opis koji daje detaljnije informacije što ovako formulirana vizija podrazumijeva.

- Nalaz: U nacrtu PRMŽ naveden je terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja važnih za razvoj na području Međimurske županije s naznačenim ključnim koracima i rokovima u provedbi. Kod svih navedenih projekata kao planirani početak i planirani završetak provedbe navedeno je tijekom financijskog razdoblja 2021.-2027. Tako postavljen popis ne daje jasniju informaciju kada će doista neki projekt započeti, a kada završiti. Također, nije naveden redoslijed prvenstva provedbe projekata, odnosno koji od navedenih projekata bi bilo poželjno početi provoditi prije u odnosu na ostale.

Preporuka: Poželjno je, ukoliko je moguće preciznije naznačiti početak provedbe (navesti barem godinu kada bi se mogao očekivati početak provedbe) radi kvalitetnijeg planiranja resursa potrebnih za pripremu i provedbu strateških projekata.

Preporuka: Unutar popisa projekata od strateškog značaja preporuča se odrediti redoslijed prvenstva pripreme i provedbe jer teško je za očekivati da će priprema i provedba svih navedenih projekata krenuti istovremeno, u prvoj godini. Poželjno je odrediti prioritetne projekte u prvoj godini, manje prioritetne u drugoj, te one koji mogu započeti u trećoj ili narednim godinama provedbe PRMŽ.

U finalnoj verziji nacrtu PRMŽ prihvaćena je preporuka Evaluatora vezana za početak i završetak provedbe svakog projekta od strateškog značaja te je ukratko opisan postojeći redoslijed prvenstva pripreme i provedbe projekata od strateškog značaja.

- Nalaz: U popisu projekata od strateškog značaja nisu navedene informacije o potrebi provedbe onih radnji koje su uvjet/nužne za pripremu i provedbu projekata (npr. donošenje Odluka, ishodaenje dozvola, izrada studija/analiza i sl.).

Preporuka: Bilo bi poželjno navesti za svaki projekt od strateškog značaja koji su minimalni uvjeti za početak provedbe projekta. Na taj način bit će jednostavnije planirati (u financijskom smislu te u smislu opterećenja poslom) pripremu i provedbu svakog od navedenih projekata te izraditi hodogram aktivnosti za svaki pojedini projekt.

U finalnoj verziji nacrtu PRMŽ djelomično je prihvaćena preporuka Evaluatora. Navedeno je koje su sve predradnje, studije, analize, dokumentacija i sl. potrebne kako bi se pripremio i proveo projekt od strateškog značaja. Navedeno se odnosi na sve projekte, te nije istaknuto za svaki pojedini projekt. Ova preporuka je značajna za buduće korake provedbe projekata, a za koje će se tek trebati izraditi hodogrami provedbe, te njezino djelomično prihvaćanje u ovom trenutku ne utječe na postojeću kvalitetu PRMŽ i daljnje postupke vezane za usvajanje PRMŽ.

- Nalaz: U PRMŽ je naveden indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu posebnih ciljeva planova razvoja. U financijskom okviru jasno su iskazani iznosi potrebni za provedbu odnosno ostvarenje posebnih ciljeva.

Preporuka (tijekom provedbe): Obzirom na trenutne globalizacijske procese i neizvjesnost u pogledu planiranja i financiranja provedbe, bit će potrebno redovito revidirati financijski okvir (osobito nakon prve godine provedbe, a kasnije ovisno o kretanjima u gospodarstvu, promjenama na domaćem i stranom tržištu itd.) kako bi što vjernije odražavao stvarno stanje i promjene za koje je realno očekivati da bi mogle značajno utjecati na vrijednost (u financijskom smislu) provedbe PRMŽ.

U finalnoj verziji nacrtu PRMŽ nije bilo potrebe za dodatnim objašnjenjima vezanih za ovu preporuku. Ista je usmjerena na pojačani oprez pri praćenju provedbe u financijskom smislu te po potrebi revidiranja planirane provedbe mjera, projekata i aktivnosti.

- Nalaz: U nacrtu PRMŽ Okvir za praćenje i vrednovanje opisan je poprilično generički. U razdoblju između izrade drugog i finalnog izvješća o prethodnom vrednovanju ocijenjeni su pokazatelji (navedeni su u Prilogu 1 PRMŽ). Isti su dobro definirani te su jasno navedene polazne i planirane vrijednosti do kraja provedbe PRMŽ te su u tom dijelu zadovoljeni formalni zahtjevi sadržaja PRMŽ. U nacrtu PRMŽ, međutim nije opisan institucionalni okvir za praćenje, na koji način je osigurano praćenje provedbe od strane MŽ i REDEA-e, odnosno drugih uključenih u provedbu te na koji način će se izvještavati.

Preporuka: Sukladno Uputama za izradu Planova razvoja JP(R)S, potrebno je opisati institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje odnosno način praćenja provedbe PRMŽ. Ukoliko je moguće preporuča se navesti koje institucije, koji odjeli, službe, ustanove će biti zadužene za praćenje provedbe, tko, kada/koliko često i kome podnosi izvješća, tko usvaja izvješća i sl. Iako u Uputama za izradu Planova razvoja JL(R)S nije izričito navedeno da Planovi razvoja moraju imati opisan institucionalni okvir provedbe, poželjno ga je opisati. Kao primjer, vidi Okvir za provedbu, praćenje i vrednovanje SRLJP MŽ do 2027. (za potrebe PRMŽ okvir za provedbu, praćenje i vrednovanje može biti jednostavnije prikazan).

U finalnoj verziji nacrtu PRMŽ prihvaćena je preporuka Evaluatora te je detaljno opisan institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje odnosno način praćenja provedbe PRMŽ.

7.3.2. Zaključak vrednovanja

Navedene preporuke su u velikom dijelu prihvaćene te vidljive u finalnoj verziji nacrtu PRMŽ. Prihvaćanjem preporuka MRRFEU i Evaluatora Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine njegova kvaliteta je dodatno poboljšana. Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine je u potpunosti metodološki usklađen, izrađen je u skladu s odredbama propisa koji uređuju sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, Uputama za izradu planova razvoja JP(R)S te preporukama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU. Sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja prilikom provedbe vrednovanja tijekom izrade (prethodnog vrednovanja) primijenjeni su kriteriji: *važnosti (relevantnosti)* te *usklađenosti (koherentnosti)*. Kako bi se odgovorilo primjenjuju li se odabrani kriteriji, postavljena su evaluacijska pitanja koja su pomogla u oblikovanju konačnog mišljenja Evaluatora. **Na sva postavljena evaluacijska pitanja dobiveni su zadovoljavajući odgovori, a PRMŽ u potpunosti zadovoljava kriterije važnosti i usklađenosti stoga je prema mišljenju Evaluatora ocjenjen pozitivnim. Ovime je Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine zadovoljio sve pretpostavke koje akt strateškog planiranja sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske treba zadovoljiti te sukladno zaključku Evaluatora može biti poslan u postupak javnog savjetovanja.**